

GENEZA, ROZWÓJ I FORMUŁA WYDAWNICZA „NIEDZIELI PODLASKIEJ” – PISMA DIECEZJI DROHICZYŃSKIEJ – W LATACH 1994-2010

Zagadnienia wstępne

Diecezja drohiczyńska formalnie powstała w 1992 r. Mimo wciąż niedługiej historii poszczycić się może wieloma dziełami na polu duszpasterskim, organizacyjnym oraz materialnym. Inicjatywą o doniosłym znaczeniu nie tylko pastoralnym było utworzenie w 1994 r. ogólnodiecezjalnego pisma – „Niedzieli Podlaskiej”, edycji tygodnika katolickiego „Niedziela”. Pismo to odgrywało i nadal odgrywa kluczową rolę w informowaniu o życiu diecezji drohiczyńskiej, w tym o jej licznych inicjatywach duszpasterskich.

Celem artykułu będzie przedstawienie początku, redaktorów naczelnych, wydawcy, formuły wydawniczej oraz szaty graficznej i układu typograficznego „Niedzieli Podlaskiej” w latach 1994-2010. Do tej pory temat ten nie budził szerszego zainteresowania badaczy.

W pracy oparto się głównie o źródła archiwalne i prasowe (przeanalizowano wszystkie numery pisma z lat 1994-2010). Uzupełnieniem bazy źródłowej stały się opracowania. Zaczerpnięto z nich zwłaszcza informacje dotyczące przeszłości oraz struktur, organizacji i funkcjonowania diecezji drohiczyńskiej.

Zarys diecezji drohiczyńskiej

Diecezja drohiczyńska położona jest niemal w całości na terenie Podlasia. Została proklamowana przez Ojca Świętego Jana Pawła II dnia 5 czerwca 1991 r., podczas liturgii mszalnej na błoniach pod Białymstokiem, a powiększona 25 marca 1992 roku bullą Jana Pawła II *Totus Tuus Poloniae populus* o część terenów diecezji siedleckiej¹.

¹ Z. Rostkowski, *Zarys dziejów diecezji drohiczyńskiej w latach 1991-2003*, w: *Diecezja drohiczyńska. Spis parafii i duchowieństwa 2004*, opr. i red. Zbigniew Rostkowski, Drohiczyn, 2004, s. 73nn. [73-97].

Ziemie, które obecnie obejmuje diecezja drohiczyńska, w XII w. w części należały do diecezji płockiej. Od połowy XIII w. – w zależności o regionu – sięgały tutaj wpływy diecezji chełmskiej i przypuszczalnie pod koniec XIV w. diecezji włodzimierskiej. Od początku XV w. aż do schyłku XVIII w. większa część Podlasia należała do diecezji łuckiej, zwanej czasami łucko-brzeską².

Sytuacja przynależności kościelnej zmieniła się po trzecim rozbiore Polski. Wtedy to, część diecezji leżąca po prawej stronie Bugu znalazła się w zaborze pruskim (do 1807 r.) – w diecezji wigierskiej (1799). Po traktacie tylżyckim tereny te zostały włączone do archidiecezji mohylewskiej. Od roku 1850 (formalnie od 1848 r.) ziemie te objęła diecezja wileńska. W 1925 roku – w ramach reorganizacji granic diecezji katolickich w Polsce przez Piusa XI nadbużańskie Podlasie weszło do diecezji pińskiej. Od przymusowego wyjazdu bpa Kazimierza Bukraby w 1939 r. żaden biskup, mimo czynionych wielorakich starań, nie mógł wjechać do Pińska. Kolejni rządcy diecezji rezydowali przejściowo w Warszawie, Łodzi, Bielsku Podlaskim, a od 1950 r. w Drohiczyźnie i swoją troską obejmowali, w miarę możliwości, także tzw. Pińszczyznę, czyli część diecezji znajdującą się w graniach Białorusi. Ze względu na trudną sytuację polityczną, administratorzy apostołscy unikali jednak nazwy diecezja pińska, a w to miejsce używali określenia diecezja w Drohiczyźnie n. Bugiem.

Część diecezji leżąca po lewej stronie Bugu, podobnie jak północno-wschodnia, do trzeciego rozbioru Polski należała również do diecezji łuckiej (łucko-brzeskiej). Od 1805 r. tereny te zostały włączone do nowo powołanej diecezji lubelskiej, a częściowo do warszawskiej. W roku 1818 część lubelska weszła do diecezji janowskiej, zwanej podlaską.

Ukazem carskim z dnia 22 maja 1867 r. diecezja janowska została skasowana i włączona do diecezji lubelskiej. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, papież Benedykt XV w roku 1918 r. odłączył diecezję janowską od lubelskiej. Na mocy bulli *Vixdum Poloniae unitas* z 28 paź-

² Drohiczyzn – zarys dziejów, w: *Uświęcony wiernością. Drohiczyzn – jego historia i współczesność*, red. A. Chibowski, E. Borowski, Z. Rostkowski, Warszawa 2009, s. 9-18 [9-32].

dzielnika 1925 r. diecezja janowska otrzymała oficjalnie nazwę – diecezja siedlecka czyli podlaska³.

Historia tych dwóch diecezji (pińskiej i janowskiej (później siedleckiej)) tworzy więc tradycję obecnej diecezji drohiczyńskiej.

Powołanie do życia diecezji drohiczyńskiej należy łączyć z tzw. „pierestrojką”, która została zapoczątkowana w 1989 r. w ówczesnym Związku Radzieckim. Zgoda władz komunistycznych na odtworzenie struktur administracyjnych Kościoła katolickiego na Białorusi pozwoliła Stolicy Apostolskiej na akceptację wschodniej granicy Polski, a następnie na podjęcie kolejnych decyzji. Jedną z nich było ustanowienie we wschodniej Polsce nowych diecezji: białostockiej i drohiczyńskiej⁴.

Diecezja drohiczyńska objęła teren tej części diecezji pińskiej, który znalazł się w granicach Rzeczypospolitej Polski po 1945 r. Było to obszar ok. 10% terytorium dawnej diecezji pińskiej – 4744 km². W skład nowej diecezji weszły 4 dekanaty, 38 parafii oraz 4 rektoraty oraz inkardynowano 112 księży, w tym 11 kapłanów pracujących poza granicami Polski. Na jej obszarze mieszkało 171 732 ludzi, w tym ok. 91 585 katolików, tj. 53% ogółu mieszkańców. W diecezji był jeden męski dom zakonny (1 kapłan zakonny) oraz dziewięć domów żeńskich, w których przebywało 51 sióstr zakonnych.

W 1992 r. omawiana diecezja została powiększona o terytorium mniej więcej tej samej wielkości (łącznie obejmowała wówczas obszar ok. 8000 km²), na którym znajdowało się 112 526 mieszkańców. Z diecezji siedleckiej przeszły wówczas wszystkie parafie z dekanatów: węgrowskiego, sokołowskiego i sterdyńskiego, a także niektóre parafie z dekanatów: liwskiego, łosickiego i janowskiego – razem 48 parafii. Łącznie ośrodek drohiczyński liczył 221 195 wiernych, 183 kapłanów,

³ A. Stępniewska, *Drohiczyn nad Bugiem*, „Encyklopedia Katolicka”, t. 4, Lublin 1989, kol. 224-225; E. Borowski, *Diecezja drohiczyńska*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na podlaskiej ziemi*, red. Z. Rostkowski, Drohiczyn 1999, s. 19-25; Tenże, *Zarys historii dziejów diecezji drohiczyńskiej*, w: *Uświecony wiernością. Drohiczyn – jego historia i współczesność*, red. A. Chibowski, E. Borowski, Z. Rostkowski, Warszawa 2009, s. 49-50.

⁴ *Zarys dziejów diecezji drohiczyńskiej*, w: *Rocznik diecezji drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, red. S. Ulaczyk, Drohiczyn–Warszawa 1999, s. 13nn.

w tym 11 zakonnych, znajdowało się jego granicach kilkanaście domów żeńskich z 113 zakonnicami⁵.

Po prawie dwudziestu latach istnienia diecezja drohiczyńska liczyła już ok. 280 tys. mieszkańców, w tym 210 tys. katolików, 11 dekanatów (bielski, brański, ciechanowiecki, drohiczyński, hajnowski, łochowski, sarnacki, siemiatycki, sokołowski, sterdyński i węgrowski) i 98 parafii (93 diecezjalnych, 3 zakonnych, 2 rektoratów), 267 kapłanów (217 księży przebywających na terenie diecezji, 6 księży pracujących w Polsce poza diecezją, 2 księży pracujących w służbie Stolicy Apostolskiej, 33 księży pracujących poza granicami Polski, 17 księży studentów i 33 księży emerytów), 96 kościołów parafialnych, 2 kościoły – rektoraty i 3 kościoły w budowie. W pracę duszpasterską było zaangażowanych dodatkowo 18 księży zakonnych oraz 120 zakonnice⁶.

Diecezja ta jest zatem ośrodkiem o najmniejszym współczynniku ludności katolickiej. W 2010 r. ok. 70 tysięcy z ogółu mieszkańców stanowili prawosławni. Na terenie diecezji drohiczyńskiej znajduje się największe sanktuarium polskich wyznawców prawosławia – Grabarka. To niejako narzuca ekumenizm jako jeden z priorytetów duszpasterskich.

Specyficzną cechą diecezji jest też jej charakter rolniczy. Około 80 parafii to parafie wiejskie, tylko kilka parafii jest miejskich, kilkanaście stanowią parafie miejsko-wiejskie. Część ludności diecezji zatrudniona jest w leśnictwie. Związane to jest z położeniem geograficznym (tutaj znajduje się m.in. Puszcza Białowieska). Ponieważ w większości ziemie na tym terenie są lekkie, dlatego przyszłość przemysłu drzewnego może być obiecująca. Również turystyka stanowi o rozwoju tego zakątka Polski.

Pierwszym biskupem diecezjalnym był ks. Władysław Jędruszak (1918-1994), tytularny biskup Clysmy (1963-1991), dotychczasowy administrator diecezji pińskiej (1967-1991). Ingres do katedry odbył 26 czerwca 1991 r. Oprócz organizacji diecezji do ważnych wydarzeń w jego kadencji zaliczyć należy m.in. powołanie Kapituły Katedralnej (1991) i Kolegiackiej (1992), Kolegium Teologicznego Diecezji Drohiczyńskiej (1993), Sądu Biskupiego (1993), oraz rozpoczęcie budowy nowego gmachu Wyższego Seminarium Duchownego (1993-1995).

⁵ Spis parafii oraz duchowieństwa diecezji drohiczyńskiej (stan na 25 marca 1994 r.), opr. S. Ulaczyk, Drohiczyn 1994, s. 38.

⁶ *Diecezja w liczbach*, <http://www.drohiczyn.opoka.org.pl/>, z dn. 5 I 2011 r.

Zmarł 25 maja 1994 r. w szpitalu w Sokołowie Podlaskim, pogrzebany został 28 maja tegoż roku w podziemiach katedry drohiczyńskiej⁷.

Po śmierci bpa Władysława Jędruszka rządy diecezją objął o. dr Antoni Pacyfik Dydycz z Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów. Za jego czasów miało miejsce m.in. powołanie Caritas Diecezji Drohiczyńskiej (1994), szeregu organizacji kościelnych (np. Akcji Katolickiej, Apostolat Maryjny, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży), Diecezjalnego Studium Organistowskiego (1996), Katolickiego Uniwersytetu Ludowego (1997), Podlaskiego Instytutu Ekumenicznego Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II (1999) i redakcji „Niedziela Podlaska” (1994), Drohiczyńskiego Towarzystwa Naukowego (2006), reorganizacja sieci dekanalnej i kurii biskupiej (1995), Pierwszy Synod Diecezji Drohiczyńskiej (1994-1997), koronacja papieskimi koronami obrazu Matki Bożej Miedzeńskiej (1996) oraz wizyta w Drohiczyźnie Ojca Świętego Jana Pawła II (10 czerwca 1999 r.)⁸.

W latach 1992-1994 diecezja drohiczyńska miała biskupa pomocniczego. Był nim bp dr Jan Chrapek ze Zgromadzenia św. Michała Archanioła (CSMA). W okresie od śmierci bpa Władysława do objęcia rządów przez nowego biskupa pełnił on również funkcję administratora diecezji drohiczyńskiej. W 1994 r. został biskupem pomocniczym diecezji toruńskiej, a w 1999 r. biskupem radomskim. Zginął w wypadku samochodowym 18 października 2001 r.⁹

Pod koniec pierwszej dekady XXI na terenie diecezji znajdowało się pięć sanktuariów diecezjalnych: trzy maryjne (Miedzna, Ostrożany, Węgrów – kolegiata) oraz sanktuarium Trójcy Przenajświętszej w Prostyńni i Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim, a także kilka

⁷ E. Borowski, *Jędruszek Władysław*, „Encyklopedia Katolicka”, t. 7, Lublin 1997, kol. 1450-1451 – tamże literatura.

⁸ Zob. Biskup drohiczyński – Antoni Pacyfik Dydycz OFM Cap., <http://www.drohiczyn.opoka.org.pl/>, z dn. 6 I 2011 r.; Z. Rostkowski, *Działalność administracyjna, duszpasterska i gospodarcza ks. bp. Antoniego P. Dydycza na terenie diecezji drohiczyńskiej w latach 1994-2009*, „Studia Teologiczne”, 28(2010), s. 343-373; Tenże, *Bp Antoni Pacyfik Dydycz*, w: *Uświęcony wiernością. Drohiczyn – jego historia i współczesność*, red. A. Chibowski, E. Borowski, Z. Rostkowski, Warszawa 2009, s. 79-93; Jubileuszowy katalog Zakonu Braci Mniejszych kapucynów Prowincji Warszawskiej 1952-2002, Warszawa 2002, s. 31.

⁹ E. Borowski, *Biskupi diecezji drohiczyńskiej*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na podlaskiej ziemi*, red. Z. Rostkowski, Drohiczyn 1999, s. 27-38;

miejsc szczególnego kultu (np. Kalwaria Podlaska w Serpelicach, obraz św. Antoniego z Padwy w kościele pw. Trójcy Przenajświętszej w Drohiczynie czy obraz św. Mikołaja w parafii pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja w Bielsku Podlaskim)¹⁰.

Powstanie i twórcy pisma

Redakcję „Niedzieli Podlaskiej” powołał do istnienia bp Antoni Pacyfik Dydycz 6 września 1994 r. W orędziu do diecezjan tak przedstawiał rolę i zadania tygodnika drohiczyńskiego: *Podlaska edycja „Niedzieli” winna być czasopismem redagowanym przez nas, przez nas czytany i przez nas przeżywanym. Winna być platformą i przestrzenią, w której dzielimy się nawzajem tym, co posiadamy najlepsze, albo czym chcielibyśmy się wzajemnie ubogacić. Nasza ziemia kryje wielki skarb, a są nimi cierpienia i ofiary naszych poprzedników, trud ratowania własnej tożsamości narodowej i religijnej. W naszej diecezji mamy wielkie zapasy duchowych sił, pełnych poświęcenia kobiet i mężczyzn, młodzieży i dzieci (...) Nie bądźmy skąpcami, pragniemy czytać i pisać, a wówczas nasza „Niedziela” będzie tygodnikiem jeszcze bardziej naszym, drogim każdemu z nas i cennym dla wszystkich, którzy z nim się zetkną*¹¹

Dzieła organizacji współpracy z tygodnikiem katolickim „Niedziela” i wydawania specjalnego serwisu informacyjnego podjął się Zbigniew Kazimierz Rycak¹². Funkcję redaktora naczelnego pełnił on przez

¹⁰ I Synod Diecezji Drohiczyńskiej. Statuty. Dokumenty wykonawcze, Drohiczyn 1997, s. 161; Z. Rostkowski, *Kronika ważniejszych wydarzeń w 10-letniej historii diecezji drohiczyńskiej (1991-2001)*, „Studia Teologiczne”, 20(2002), s. 427-440.

¹¹ A. Dydycz, *Otwórzmy się na Słowa!*, „Niedziela – Kościół na Podlasiu”, 38(1995), nr 49, s. 10.

¹² Ur. 25 VII 1957 r. w Hajnówce. Syn Zdzisława i Krystyny z d. Dembowska. Szkołę Podstawową i średnią (Technikum Drzewno-Mechaniczne) ukończył w Hajnówce. Bezpośrednio po maturze wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk bpa Władysława Jędruszuka 29 VI 1983 r. Przez pierwsze dwa lata kapłaństwa był wikariuszem w Brańsku (1983-1985), potem skierowany na studia z zakresu katechetyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (1985-1989). Po powrocie z studiów lubelskich był prefektem w seminarium duchownym (1989-1993), a następnie wysłany do Rzymu w celu odbycia studiów z zakresu katechetyki na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim i dokończenia pracy

prawie 12 lat. Po nim 1 września 2006 r. redaktorem naczelnym został ks. Dariusz Frydrych¹³, a od 1 października 2010 r. ks. Mariusz Boguszewski¹⁴.

Od początku powstania redakcja pisma mieściła się w budynku kurii diecezjalnej przy ul. Kościelnej 10. Później weszła ona w skład Referatu ds. Informacji, obejmującego także rzeczownika prasowego, redakcję radiowo-telewizyjną, oraz korespondenta KAI i Episkopatu.

Wśród współpracowników redakcji należy wymienić ks. Artura Płachno (1994-1999) i ks. Krzysztof Żero (od 1997 r.). Z redakcją współpracowało także wiele osób świeckich i duchownych, m.in. bp. Antoni Pacyfik Dydycz, ks. Zbigniew Rostkowski, ks. Tadeusz Sy-

doktorskiej (1993-1994). Od 1994 r. dyrektor Wydziału Nauki Katolickiej. W diecezji pełnił jeszcze funkcję m.in. wykładowcy katechetyki w seminarium duchownym i kolegium teologicznym, diecezjalnego referenta ds. Środków Społecznego Przekazu, kapelanem sióstr, dyrektorem Wydziału Nauki Katolickiej, członkiem zespołu redakcyjnego periodyku naukowego „Studiów Teologicznych”, wizytatorem katechetycznym, duszpasterzem i organizatorem wielu pielgrzymek, a także członkiem Rady Kapłańskiej i Duszpasterskiej. W 2005 r. ks. Rycak został proboszczem parafii Winna Poświętna. *Ks. Zbigniew Kazimierz Rycak, w: Diecezja drohiczyńska. Spis parafii i duchowieństwa 2004*, opr. i red. Zbigniew Rostkowski, Drohiczyn, 2004, s. 639-640; *Zmiana pokoleń*, http://www.niedziela.pl/artukul_w_niedzieli.php?doc=ed200638&nr=29, z dn. 17 II 2011 r.

¹³ Urodził się 21 VIII 1975 r. w Bielsku Podlaskim. Syn Zbigniewa i Marii z d. Niewińska, Ukończył Szkołę Podstawową i Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim. Następnie podjął studia w Wyższym Seminarium Duchownym w Drohiczynie. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk bp. Antoniego Dydycza w konkatedrze sokołowskiej 17 VI 2000 r.. Pracował jako wikariusz w parafiach pw. Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim oraz pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Węgrowie. W tym czasie podjął studia podyplomowe w Wyższej Szkole Biznesu National Louis University w Nowym Sączu z zakresu zarządzania i marketingu, a następnie od 2003 r., z inicjatywy bp. Antoniego Dydycza, studia specjalistyczne z dziedziny teologii dogmatycznej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. *Ks. Dariusz Frydrych, w: Diecezja drohiczyńska. Spis parafii i duchowieństwa 2004*, opr. i red. Zbigniew Rostkowski, Drohiczyn, 2004, s. 561.

¹⁴ Urodził się 1 V 1979 r. w Siemiatyczach. Syn Tadeusza i Danuty. Szkołę Podstawową ukończył w Grodzisku k. Siemiatycz. W 1999 r. złożył egzamin maturalny w Technikum Rolniczym w Ostrożanach i wstąpił do WSD w Drohiczynie. Świecenia kapłańskie przyjął 18 VI 2005 r. z rąk bpa Antoniego Dydycza. W latach 2005-2007 był wikariuszem w parafii pw. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce, a następnie odbył studia z zakresu środków społecznego przekazu w Rzymie (2007-2010), uzyskując tytuł licencjusza. *Z. Kacyr, Poślani, by celebrować Ewangelię nadziei, „Niedziela Podlaska”*, 48(2005), nr 25(548), s. II.

czewski, ks. Tomasz Pełszyk, ks. Stanisław Ulaczyk, ks. Andrzej Ulaczyk, ks. Wojciech Ulaczyk, ks. Ludwik Olszewski, ks. Tadeusz Osiński, ks. Mieczysław Rzepniewski, ks. Tadeusz Kryński, s. Sanita Florek (karmelitanka), a także Barbara Mioduszevska, Agnieszka Bolewska-Iwaniuk, Iwona Mergo-Golatowska, Jolanta Łopuska, Grażyna Mularska, Zofia Pomian-Piętka, Jerzy Falkowski, Paweł Goliński, Stanisław Fiedorowicz, Tadeusz Szeraszewski, Jarosław Usakiewicz.

Redakcja „Niedzieli Podlaskiej” miała swojego opiekuna w Częstochowie. Od początku wydawania pisma był nim Karol Klauza, potem Piotr Kublicki (od numeru 43(200) z 25 X 1998 r.), Anna Zimowska (od numeru 47(518) z 21 XI 2004 r.), Edyta Hartman (od numeru 35(558) z 28 VIII 2005 r.), Edyta Włoga (od numeru 13(588) z 26 III 2006 r.) i po raz drugi Edyta Hartman (od numeru 34(309) z 20 VIII 2006 r.).

Formuła wydawnicza

Na początku współpracy ogólnopolskiego czasopisma „Niedziela” z diecezją drohiczyńską nie było typowej wkładki, tak charakterystycznej dla edycji diecezjalnych „Niedzieli”. Informacje zamieszczane były w piśmie na kilku stronach pod wspólnym tytułem „Kościół na Podlasiu”. Nie zawsze jednak, zwłaszcza w początkowym okresie, pismo to ukazywało się regularnie. Zdarzało się numery „Niedzieli”, które nie zawierały wkładki drohiczyńskiej (np. nr 26 z 25 VI 1995 r., czy nr 31 z 30 VII 1995 r.). Wiele wskazuje na to, iż wpływ na to miał sposób przygotowania i przesyłania materiałów z Drohiczyzna do Częstochowy (teksty pisano na maszynie, przesyłano je wraz ze zdjęciami za pomocą poczty; dopiero wraz z rozwojem informatycznym – drogą internetową). Dużo do zyczenia pozostawiał termin dotarcia przesyłki do Częstochowy. Wielokrotnie redaktorzy z „Niedzieli” uskarżali się, iż materiały z Drohiczyzna przychodzą za późno, co dezorganizowało pracę fotoskładu, plastyka i redaktora prowadzącego edycję. W związku z tym wypracowano wspólnie model przesyłania tekstów do tygodnika drohiczyńskiego z tygodniowym wyprzedzeniem¹⁵.

Pierwsze wydanie edycji drohiczyńskiej „Niedzieli” – „Kościół na Podlasiu” ukazało się 15 stycznia 1995 r. Na dwustronicowej wkładce

¹⁵ Archiwum Kurii Diecezji Drohiczyńskiej (dalej: AKDD), Teczka – „Niedziela Podlaska”. Listy z 4 IX 1999 r. i 13 IX 2005 r.; Wywiad z ks. Mariuszem Boguszewskim (ur. 1 V 1979 r.). Drohiczyn 17 II 2011 r.

zawarto przegląd najważniejszych wydarzeń z życia diecezji, wywiad Wiesława Susoła z profesora Stanisławą Krakówko, artykuł Barbary Mioduszeńskiej nt. powstania kościuszkowskiego w Ziemi Drohiczej, artykuł o apostołach trzeźwości z Sokołowa oraz fragment *Konstytucji dogmatycznej o Kościele Soboru Watykańskiego II*.

Od 6 października 1996 r. edycja podlaska „Niedzieli” otrzymała nazwę „Niedzieli Podlaskiej”. W tym samym czasie, ze względów technicznych, redakcja „Niedzieli” połączyła druk edycji sosnowieckiej z edycją podlaską. Kilka miesięcy później rozdzielono jednak druk tych edycji i zwiększono objętość każdej z nich do 4 kolumn (stron). Miejscem wydawania „Niedzieli Podlaskiej” była nadal Częstochowa i Podlasie¹⁶.

Z biegiem czasu „Niedziela Podlaska” wykrystalizowała stały układ stron. Pierwszą stronę przeznaczano zwykle na temat tygodnia związany z czytaniem mszalnymi, a zwłaszcza niedzielą Ewangelią. Do tematu tygodnia nawiązywał również tzw. *edytorial* – materiał redakcyjny, umieszczony w lewej kolumnie na pierwszej stronie. Druga i trzecia strona poświęcona była informacjom z diecezji. Kolejne dwie strony zarezerwowane były wydarzeniom tygodnia, które redakcja chciała w sposób szczególnie uwypuklić. Trzy ostatnie strony edycji diecezjalnej „Niedzieli” zarezerwowane były opiniom, wywiadam i korespondencji z czytelnikami. „Niedziela Podlaska”, będąc stosunkowo niewielkim pismem (ze względu na liczbę stron) zaskakuje ilością i różnorodnością drukowanych materiałów.

„Niedziela Podlaska” miała specjalny numer poświęcony wizycie Jana Pawła II. Numer poprzedzający rocznicę został powiększony do szesnastu stron. Zawierał fotografie z nabożeństwa ekumenicznego na błoniach drohiczyńskich. W ten sposób tygodnik podkreślił doniosłość i ważność wydarzenia 10. rocznicy pobytu Jana Pawła II w Drohiczyźnie.

W początkowym okresie liczba egzemplarzy wydawania Niedzieli z wkładką diecezjalną sięgała ok. 3000¹⁷. W 2006 r. ogółem po zsumowaniu „Niedzieli” kolportowanej przez diecezję (poprzez sieć parafialną

¹⁶ *Spotkanie w „Niedzieli Podlaskiej”*, „Niedziela Podlaska”, 40(1997), nr 6(111), s. IV.

¹⁷ AKDD, Teczka – „Niedziela Podlaska”. List bpa A. Dydycza do ks. I. Skubisia. Drohiczyn 11 V 1996 r.

za pośrednictwem poczty) i „Ruch” liczba egzemplarzy rozprowadzanych z wkładką „Niedzieli Podlaskiej” wynosiła ok. 2500. Największy udział w sprzedaży periodyku w stosunku do liczby mieszkańców miały w tym czasie parafie Niemirów (3,74%), Tokary (3,28%) oraz Mielnik (3,15%)¹⁸.

Szata graficzna zmieniła się od numeru 51-51 (418-419) z 22-29 XII 2002 r. Zdjęcia i niektóre kolumny edycji zaczęto drukować w kolorze, zmieniła się również winieta; nie było już w niej tak charakterystycznego rysunku przedstawiającego Drohiczyn. Pozostał jedynie tytuł pisany zmienionym krojem czcionki, miejsce wydania oraz inne identyfikatory pisma. Pismo miało nadal format A3. W większe święta i uroczystości kościelne zwiększało swoją objętość do 8 stron. Od numeru 7(426) z 16 II 2003 r. w winiecie pisma umieszczono logo – mozaikę – Maryi Matki Kociola (główniej patronki diecezji drohiczyńskiej), z prywatnej kaplicy bpa Antoniego Dydyca. Z końcem 2006 r. w edycji drohiczyńskiej „Niedzieli” zwiększono liczbę stron do 8 oraz zmieniono format pisma na A4 (od 15 X 2006 r.).

Uwagi końcowe

„Niedziela Podlaska”, zamieszczana w ogólnopolskim czasopiśmie „Niedziela”, jest – obok drohiczyńskiej redakcji katolickiego Radia Podlasie oraz „Wiadomości Diecezjalnych” – głównym źródłem informacji o życiu diecezji drohiczyńskiej oraz jej inicjatywach duszpasterskich. Edycja podlaska określana bywa jako edycja „ciepła”, patriotyczna, a jednocześnie zakorzeniona w pięknym terenie Polski¹⁹.

„Niedziela Podlaska”, będąc stosunkowo niewielkim pismem pod względem liczby stron, zaskakuje ilością i różnorodnością drukowanych materiałów. Układ treści drukowanych na łamach pisma z biegiem lat zmieniał się. Najważniejsze działy pozostały jednak niezmienione. W „Niedzieli Podlaskiej” piszą przede wszystkim osoby duchowne. Chociaż dominuje tu tematyka religijna, nie brakuje także problemów społecznych, kulturalnych. Najwięcej materiałów (głównie w formie informacji czystej bądź też rozszerzonej) umieszczanych w piśmie pochodzi i dotyczy terenu diecezji drohiczyńskiej. Sporadycznie zamiesz-

¹⁸ AKDD, Teczka – „Niedziela Podlaska”. Procentowy kolportaż tygodnika w poszczególnych parafiach.

¹⁹ Zob. *Wiadomości z Podlasia*, „Niedziela Podlaska”, 41(1997), nr 6(163), s. IV.

czane są tu teksty ogólne, dotyczące problematyki pozadiecezjalnej. Jest to zrozumiałe tym bardziej, iż w edycji ogólnopolskiej „Niedzieli” znajdujemy informacje ze świata, Polski, Kościoła; uprawiana jest tu szeroko rozumiana publicystyka.

Na szczególną uwagę zasługuje utrzymanie periodyczności pisma. Tygodniowe edycje „Niedzieli” są dla tak małej redakcji (składającej się przeważnie z dwóch osób) oraz diecezji nie lada wyzwaniem nie tylko pod względem organizacyjnym, ale także treściowym. Mimo to „Niedziela Podlaska” zaskakuje wielością tematów, ich aktualnością oraz dobrym warsztatem dziennikarskim.

ENTSTEHUNG UND ENTWICKLUNG DER ZEITSCHRIFT „NIEDZIELA PODLASKA” IN DER ZEIT VON 1994 BIS 2010

Zusammenfassung

Die Zeitschrift „Niedziela Podlaska” wurde im Jahr 1994 durch Bischof Antoni Pacyfik Dydydz erstmals herausgegeben. Von Anfang an war die Zeitschrift Teil der Sonntagszeitschrift „Niedziela“. Zuerst umfasste die Zeitschrift zwei Seiten, dann vier Seiten und später, 2006, acht Seiten. Zur Zeit erscheint die Zeitschrift auf gutem Magazinpapier, im DIN – A4 Format und hat eine Auflage von ca. 3000 Exemplaren. In der Zeitschrift dominieren vorwiegend Informationen über das Leben der Kirche in der Diözese Drohiczyn. Selten erschienen Informationen, bezw. Publikationen über Polen und der Welt. Die Zeitschrift wurde in jeder Kirche der Pfarrei in der Diözese Drohiczyn angeboten und verkauft.